

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 363/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, Advokátska kancelária, Jarmočná 2264/3, Šaľa, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Daňovým úradom Nitra, pobočka Nové Zámky, pod sp. zn. 631/230/57198/11/Md a jeho rozhodnutím z 12. októbra 2011, v konaní vedenom Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky sp. zn. 1020504/1/501856/2012 a jeho rozhodnutím z 20. apríla 2012, v konaní vedenom Krajským súdom v Nitre pod sp. zn. 15 S 37/2012 a jeho rozsudkom z 12. februára 2013, ako aj v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. 7 Sžf 1/2013 a jeho rozsudkom z 29. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. mája 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Daňovým úradom Nitra, pobočka Nové Zámky (ďalej len „úrad“), pod sp. zn. 631/230/57198/11/Md a jeho rozhodnutím z 12. októbra 2011, v konaní vedenom Finančným riaditeľstvom Slovenskej republiky (ďalej len „riaditeľstvo“) sp. zn. 1020504/1/501856/2012 a jeho rozhodnutím z 20. apríla 2012, v konaní vedenom Krajským súdom v Nitre (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 15 S 37/2012 a jeho rozsudkom z 12. februára 2013, ako aj v konaní vedenom Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 7 Sžf 1/2013 a jeho rozsudkom z 29. januára 2015. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 9. mája 2015.

Zo sťažnosti vyplýva, že úrad ako správca dane vykonal v roku 2011 u sťažovateľa daňovú kontrolu dane z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 2008. Sťažovateľ v rámci svojich príjmov zo živnosti v daňovom priznaní za rok 2008 uplatnil daňové výdavky vo výške 17 731 457 Sk.

Išlo najprv o výdavky na základe dvoch faktúr od dodávateľa Szi-Ho JOB, s. r. o. (ďalej len „dodávateľ 1“), za nákup pánskych a dámskych bermúd a za nákup stavebného materiálu. V oboch prípadoch predložil výdavkový pokladničný doklad a príjmový pokladničný doklad vyhotovený dodávateľom 1, ako aj zodpovedajúce účtovné zápisy v peňažnom denníku. O uvedenom tovare uviedol, že ho ďalej predal spoločnosti YVEL, s. r. o. Úradu sa nepodarilo predvolať, resp. následne predviesť konateľa dodávateľa 1, ale ani kontaktovať dodávateľa 1 na dostupnej adrese. Napriek podkladom na uplatnenie daňových výdavkov, ktoré sťažovateľ predložil, úrad v dodatočnom platobnom výmere sp. zn. 631/230/57198/11/Md z 12. októbra 2011 uviedol, že v prípade predaja stavebného materiálu a pánskych, resp. dámskych bermúd sťažovateľovi sa nepodarilo preukázať uskutočnenie týchto predajov. Samotná faktúra a doklad o zaplatení dane s predpísanými náležitosťami účtovného dokladu a ich riadne zaúčtovanie nie sú samy osebe dôkazom o tom, že výdavok bol uplatnený v súlade so zákonom. Podľa úradu totiž platí, že predložením dokladov daňový subjekt len tvrdí, že k určitému plneniu došlo, avšak musí byť schopný túto skutočnosť aj preukázať.

Ďalej išlo o výdavky na základe troch faktúr od dodávateľa AV Tech corporation, s. r. o., ktorá neskôr zmenila obchodné meno na EMBE-TECH, s. r. o. (ďalej len „dodávateľ 2“), za nákup pneumatík MICHELIN, za nákup obalov a vriec a za nákup zeleniny a ovocia.

V prípade nákupu pneumatík sťažovateľ predložil dodací list, kópie príjmových pokladničných dokladov a zodpovedajúce účtovné zápisy v peňažnom denníku. Svedok [REDACTED] (bývalý konateľ dodávateľa 2) sa vyjadril, že vyfakturoval dodanie pneumatík sťažovateľovi ako podnikateľovi. Napriek tomu a hoci výpoveď svedka netlmočil riadny tlmočník, úrad preveroval dopravu pneumatík v spoločnosti OSM Kft. Vecsés. Informácie

o spoločnosti získal prostredníctvom medzinárodnej výmeny daňových informácií, pričom táto spoločnosť nebola dodávateľom, ale ani odberateľom sťažovateľa ako podnikateľa v rámci obchodu s pneumatikami. Úrad vo svojom dodatočnom platobnom výmere konštatoval, že v prípade predaja pneumatík sa nepodarilo preukázať dodanie tovaru, pričom sťažovateľ v priebehu daňovej kontroly neodstránil vzniknuté pochybnosti o preukázateľnosti výdavkov vlastnými dokladmi, prípadne inými dôkazmi, z ktorých by vyplývalo, že k dodaniu tovaru skutočne došlo. Samotná faktúra a doklad o zaplatení dane s predpísanými náležitosťami účtovného dokladu a ich riadne zaúčtovanie samy osebe nie sú dôkazom o tom, že výdavok bol uplatnený v súlade so zákonom. Podľa úradu predložením dokladov sťažovateľ len tvrdí, že k určitému plneniu došlo, avšak musí byť schopný plnenie preukázať v skutočnosti.

V prípade nákupu obalov a vriec, ako aj zeleniny a ovocia sťažovateľ predložil príjmový pokladničný doklad a zodpovedajúce účtovné zápisy v peňažnom denníku. Svedok [REDAKOVANÉ] síce potvrdil, že sťažovateľ tovar prevzal, ale nevedel predložiť doklady k týmto obchodným prípadom. Úradu sa nepodarilo predvolať konateľa dodávateľa 2 [REDAKOVANÉ] a nepodarilo sa ani nájsť dodávateľa 2 na adrese známej úradu. Úrad v dodatočnom platobnom výmere konštatoval, že v prípade predaja vriec, zeleniny a ovocia sa nepodarilo dodanie preukázať. Samotná faktúra a doklad o zaplatení dane s predpísanými náležitosťami účtovného dokladu a ich riadne zaúčtovanie samy osebe nie sú dôkazom o tom, že výdavok bol zaúčtovaný v súlade so zákonom. Predložením dokladov sťažovateľ len tvrdí, že k určitému plneniu došlo, avšak musí byť schopný to aj v skutočnosti preukázať.

Podľa názoru sťažovateľa treba výklad dôkazného bremena, ktorý zastávajú úrad, riaditeľstvo, krajský súd a najvyšší súd, považovať za nezákonný a protiústavný. V rozhodnom období vyplývala problematika z ustanovenia § 29 ods. 8 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní“), ako aj z ustanovenia § 2 písm. i) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“). Tento výklad neprímerane absolutizuje

dôkaznú povinnosť a dôkazné bremeno sťažovateľa ako daňového subjektu, keď sa od neho okrem faktúr, príjmových a výdavkových dokladov a zápisov v peňažnom denníku požadovali aj ďalšie dôkazy, „doklady“ a listiny na preukázanie uskutočnenia zdaniteľných plnení. Sťažovateľ má v skutočnosti v súlade s princípom právneho štátu právo na právnu istotu v právnom názore na jeho dôkazné bremeno v daňovom konaní, ako aj na ústavne konformný výklad zákona o správe daní v spojení s ustanovením § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov. V opačnom prípade by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivé konanie, a to či už pred správcom dane, alebo na všeobecnom súde.

V oblasti výkladu dôkazného bremena daňového subjektu existujú právne názory najvyššieho súdu, ktoré sa týkajú vo všeobecnosti dôkazného bremena daňového subjektu v zmysle § 29 ods. 8 zákona o správe daní. I keď tieto právne názory boli formulované v súvislosti s daňou z pridanej hodnoty, sú aplikovateľné na situáciu sťažovateľa, ktorá je porovnateľná. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje na niektoré rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorých jadrom je, že od daňového subjektu nemožno požadovať preukázanie skutočností, na ktorých sa sám nepodieľal. Nemožno totiž vyvodiť dôkazné bremeno, čo sa týka právnych vzťahov týkajúcich sa dodávateľa daňového subjektu a dodávateľových subdodávateľov. Tieto skutočnosti nemôžu tvoriť dôkazné bremeno daňového subjektu a tento nemôže ani v súvislosti s uvedenými skutočnosťami znášať dôsledky dôkaznej núdze. Uvedené právne názory neboli v prípade sťažovateľa aplikované, čím došlo k porušeniu jeho práva na právnu istotu.

Sťažovateľ žiada vydať tento nález:

„Záverom požadujem, aby Ústavný súd SR svojím rozhodnutím vyslovil, že dodatočným platobným výmerom Daňového úradu Nové Zámky č. 631/230/57198/11/Md zo dňa 12.10.2011, rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1020504/1/501856/2012 zo dňa 20.4.2012, Rozsudkom Krajského súdu Nitra sp. zn. 15S/37/2012 zo dňa 12.02.2013, Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžf/1/2013 zo dňa 29.01.2015 boli porušené základné práva, a to podľa čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3 čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv

a ľudských slobôd, sťažovateľa [REDAKOVANÉ] a následne zrušil dodatočný platobný výmer Daňového úradu Nové Zámky č. 631/230/57198/11/Md zo dňa 12.10.2011, rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1020504/1/501856/2012 zo dňa 20.4.2012, Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 15S/37/2012 zo dňa 12.02.2013, Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Sžf/1/2013 zo dňa 29.01.2015.“

II.

Z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 7 Sžf 1/2013 z 29. januára 2015, ktorý bol právnomu zástupcovi sťažovateľa doručený 9. marca 2015, vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok krajského súdu č. k. 15 S 37/2012-76 z 12. februára 2013.

Podľa zistení najvyššieho súdu zo spisu vyplýva, že predmetom súdneho preskúmania bolo rozhodnutie riaditeľstva, ktorým potvrdilo rozhodnutie úradu, podľa ktorého bol sťažovateľovi vyrubený rozdiel na dani fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie rok 2008 v sume 97 615,48 € a zároveň mu nebola uznaná daňová strata za uvedené zdaňovacie obdobie v sume 30 822,77 €. Sporným zostalo, či došlo k reálnemu uskutočneniu obchodných prípadov s dodávateľom 1 a dodávateľom 2. Podľa názoru najvyššieho súdu dokazovanie bolo daňovými orgánmi zamerané na preukázanie reálneho dodania tovaru a služieb. Sťažovateľ však spôsobom vylučujúcim pochybnosti nepreukázal, že ním v daňovom priznaní uvedené daňové výdavky možno považovať za výdavky podľa § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov. Úrad na základe nedostatočného preukázania reálneho uskutočnenia uvedených obchodov znížil sťažovateľovi sumu výdavkov ovplyvňujúcich základ dane spolu vo výške 16 406 277 Sk a vyrubil mu rozdiel dane v sume 97 615,48 €.

Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, ktoré majú vplyv na správne určenie dane, a skutočností, ktoré je daňový subjekt povinný uvádzať v priznaní, je na daňovom subjekte (§ 29 ods. 8 zákona o správe daní). Sťažovateľ bol preto povinný preukázať reálne dodanie tovaru a služieb, aby bolo možné výdavky uvedené v daňovom priznaní považovať za výdavky podľa § 2 písm. i) zákona o dani z príjmov. Úrad správne postupoval, keď neuznal

úhradu faktúr od dodávateľa 1 a dodávateľa 2, pretože nebolo preukázané reálne dodanie fakturovaného tovaru.

Zo zápisnice o ústnom pojednávaní z 24. septembra 2010 vyplýva, že sťažovateľ pánske a dámske bermudy, ako aj stavebný materiál neskladoval, lebo nemal kde, a hneď ako tovar kúpil, ho aj predal. Prepravu zabezpečoval odberateľ (YVEL s. r. o.). Zo správy dožiadaného Daňového úradu Komárno vyplýva, že konateľovi dodávateľa 1 nebolo možné doručiť predvolanie. Aj pokus o predvedenie konateľa zostal podľa relácie polície neúspešný. Dodávateľ 1 sa na adrese sídla v skutočnosti nenachádza a je viac ako dva roky nekontaktný. Na ďalšom pojednávaní 4. marca 2011 bol sťažovateľ vyzvaný, aby v lehote 8 dní preukázal reálne dodanie tovarov od dodávateľa 1. Sťažovateľ však žiadne nové dôkazy nepredložil.

Zo zápisnice o ústnom pojednávaní z 24. septembra 2010 vyplýva, že podľa sťažovateľa pneumatiky Michelin neprevzal od dodávateľa 2 a ani neskladoval. Tento tovar prevzal u dodávateľa 2 priamo odberateľ - spoločnosť MKM Trans, s. r. o. Bývalý konateľ dodávateľa 2 [REDAKOVANÉ] na ústnom pojednávaní 8. decembra 2010 uviedol, že pneumatiky nakúpil z Maďarska od spoločnosti OSM Kft. Vecsés. Rokoval pritom s konateľom [REDAKOVANÉ]. Tovar bol dopravený z Maďarska až tretiemu odberateľovi, ktorého nevedel identifikovať. Prepravu tovaru zabezpečovala spoločnosť OSM Kft. Vecsés priamo k tretiemu odberateľovi. Sťažovateľ sa zúčastnil tohto ústneho pojednávania a svedkovi [REDAKOVANÉ] tlmočil. S obsahom zápisnice prítomní súhlasili, čo potvrdili podpismi. Úrad vykonal 28. septembra 2010 miestne zisťovanie, z ktorého vyplynulo, že dodávateľ 2 sa na adrese sídla nenachádza. Pokiaľ sťažovateľ namietal spôsob výsluchu svedka [REDAKOVANÉ], treba uviesť, že správne orgány nerozhodovali len na podklade tejto výpovede. Dodávka a preprava pneumatík od maďarského dodávateľa bola prešetrovaná aj v rámci medzinárodnej výmeny daňových informácií, pričom sa zistilo, že konateľ spoločnosti OSM Kft. [REDAKOVANÉ] sa nedostavil na maďarský daňový úrad aj napriek niekoľkým predvolaniam. Táto spoločnosť obchodnú činnosť na registrovanom sídle nevykonáva. Zástupcovia spoločnosti nevedeli o obchodovaní s pneumatikami a spoločnosť nemá zariadenie vhodné na ich

skladovanie. Konateľ [REDAKOVANÉ] nepozná spoločnosť dodávateľa 2 a s touto neobchoduje. V súhrnom výkaze za obdobie IV. štvrťroku roku 2008 nie je uvedená dodávka tovaru pre dodávateľa 2. Práve z týchto skutočností dospel úrad k názoru, že k uskutočneniu zdaniteľného obchodu nedošlo. Sťažovateľ napriek výzve na predloženie nových dôkazov na ústnom pojednávaní konanom 29. júla 2011 žiadne nové dôkazy nepredložil.

V súvislosti s úhradou faktúry za nákup obalového materiálu a faktúry za nákup zeleniny, ovocia a obalového materiálu od dodávateľa 2 treba konštatovať, že podľa vyjadrenia svedka [REDAKOVANÉ] tento tovar nakúpil v Maďarsku na tržnici. Tovar v spoločnosti skladovaný nebol a bol hneď predaný sťažovateľovi, ktorý si preň prišiel do Budapešti na vlastnom dodávkovom aute Citroen Jumper. Doklady k nákupu a predaju tovaru nevedel predložiť, lebo ich predložil novému konateľovi [REDAKOVANÉ]. U tohto však nebolo možné uvedené skutočnosti preveriť, pretože na udanej adrese nebol známy. Preto ani v tomto prípade nebol výsluch svedka [REDAKOVANÉ] jediným podkladom rozhodnutia. I v tomto prípade bol sťažovateľ vyzvaný predložiť nové dôkazy, čo však neurobil. Pre úplnosť treba uviesť, že sťažovateľ mal možnosť uplatniť námietku k spôsobu výsluchu svedka [REDAKOVANÉ] v rámci práva vyjadriť sa k protokolu o daňovej kontrole. Sťažovateľ však žiadne námietky neuplatnil.

Ak si daňový subjekt uplatňuje výdavok na základe listinného dôkazu, je dôležité, aby údaje v ňom uvedené odrážali skutočnosť. Sťažovateľ však neuniesol dôkazné bremeno, lebo nepreukázal v súlade s ustanovením § 29 ods. 8 zákona o správe daní, že skutočne došlo k dodaniu tovarov dodávateľom 1 a dodávateľom 2.

V súvislosti s judikatúrou najvyššieho súdu, ako aj Nejvyšší správniho soudu České republiky, na ktorú sa sťažovateľ odvoláva, treba uviesť, že v označených konaniach sa riešila iná skutková situácia, a to pri odpočítaní dane z pridanej hodnoty, kde správca dane nespochybňoval materiálnu existenciu deklarovanych služieb a dodávok tovaru, ale spochybňoval dodanie tovaru konkrétnou spoločnosťou, resp. nepreukázanie prepravy tovaru. Sťažovateľ však v danom prípade nepreukázal ani reálnu existenciu tovaru.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tých častiach sťažnosti, ktoré smerujú proti konaniu vedenému úradom pod sp. zn. 631/230/57198/11/Md a jeho rozhodnutiu z 12. októbra 2011, proti konaniu vedenému riaditeľstvom pod sp. zn. 1020504/1/501856/2012 a jeho rozhodnutiu z 20. apríla 2012, ako aj proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 15 S 37/2012 a jeho rozsudku z 12. februára 2013 pre porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Proti rozhodnutiu úradu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu voči rozhodnutiu úradu malo riaditeľstvo v rámci odvolacieho konania, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Proti rozhodnutiu riaditeľstva bola prípustná žaloba v zmysle piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu vo vzťahu voči rozhodnutiu riaditeľstva mal krajský súd, čo tiež vylučuje právomoc ústavného súdu. Napokon proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k rozsudku krajského súdu mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania, čo takisto vylučuje právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľ všetky označené možnosti nápravy dotknutých práv aj využil.

Odlíšná je situácia vo vzťahu k tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému najvyšším súdom pod sp. zn. 7 Sžf 1/2013 a jeho rozsudku z 29. januára 2015 pre porušenie čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 3 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Túto časť sťažnosti treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného

súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel.

Podľa názoru ústavného súdu treba argumentáciu najvyššieho súdu považovať za dostatočnú a presvedčivú. Žiadne známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti nevykazuje. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný právny názor, neznamená sama osebe porušenie jeho označených práv.

Jadrom argumentácie sťažovateľa je námietka nesprávneho posúdenia rozsahu jeho dôkazného bremena. Sťažovateľ pritom vychádza z konkrétne označenej judikatúry týkajúcej sa posudzovania otázky dôkazného bremena. Zdôrazňuje najmä, že od daňového subjektu nemožno požadovať preukázanie skutočností, na ktorých sa sám nepodieľal. To podľa neho znamená, že nepreukázanie takýchto skutočností nemožno vyhodnotiť v jeho neprospech.

Z pohľadu ústavného súdu treba konštatovať, že judikatúra, na ktorú sťažovateľ poukazuje, sa týka prípadov dane z pridanej hodnoty. Treba súhlasiť s najvyšším súdom, že túto judikatúru nemožno na vec sťažovateľa aplikovať. Judikované prípady riešia situáciu, keď v reťazci dodávok je iná predchádzajúca alebo následná transakcia zaťažená daňovým podvodom, o ktorom daňový subjekt nevie alebo nemôže vedieť. V sťažovateľovom prípade však nejde o preukazovanie skutočností, na ktorých by sa sám nepodieľal, pretože v jeho prípade sa podozrenie vzťahuje na transakcie (tvrdenú kúpu tovarov od dodávateľa 1 a dodávateľa 2), ktorých bol priamym účastníkom, a to v postavení kupujúceho. Zákonná

požiadavka, aby uskutočnenie takýchto transakcií nepochybne preukázal, je preto na mieste. Nemožno teda najvyššiemu súdu vyčítať nesprávne posúdenie otázky dôkazného bremena.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2015